

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/733/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7211211032
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7211211032.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viktórie Midovej a sudcov JUDr. Alexandra Husivargu a JUDr. Gizely Majerčák v právnej veci žalobcu Y. U., O.. X.XX.XXXX, V. X. M., B. XX, zastúpeného JUDr. Petrom Pórom, advokátom, so sídlom v Košiciach, Kováčska 32, proti žalovaným 1. Y. M., O.. X.XX.XXXX, V. X. M., L. XX, 2. U. M., O.. XX.XX.XXXX, V. X. M., L. XX, zastúpených JUDr. Tiborom Šafárikom, advokátom, so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, v konaní o určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva, o odvolaní žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Košice II č.k. 29C/58/2011-204 zo dňa 11.6.2014

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Košice II (ďalej aj súd prvého stupňa alebo súd) rozsudkom označeným v záhlaví určil, že trojizbový byt č. 10, na 4. poschodí bytového domu súpisné číslo XXXX O. Y. H.. Č.. XX X. M., vedený na liste vlastníctve č. XXXXX, katastrálne územie L., D. M. - O. L., D. M. C., stojaci na parcele č. 1392 a spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu v podiele 51/10 000 patrí do dedičstva po nebohých poručiťoch I. U., O.. XX.XX.XXXX, zomrelom dňa X.X.XXXX a U. U., E. M., O.. XX.X.XXXX, zomrelej dňa XX.X.XXXX, oboch naposledy bytom X. M., Y. XX. Vyslovil, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozsudku.

Rozhodol tak po zistení, že žalovaní v 1. a 2. rade ako kupujúci a I. U. a U. U. ako predávajúci uzavreli dňa 5.8.1999 kúpnopredajnú zmluvu, ktorej predmetom bol prevod vlastníctva vyššie uvedeného bytu a spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu za dohodnutú kúpnu cenu 600.000,-Sk. Táto mala byť uhradená prostredníctvom Prvej stavebnej sporiteľne formou prevodu na bežný účet uvedený v tejto zmluve. Vklad zmluvy bol povolený dňa 10.9.1999. Z vykonaného dokazovania vzal za preukázané, že nebolo úmyslom nebohých I. a U. U. a nebolo ich vôľou previesť na žalovaných byt formou predaja, ale bolo ich vôľou, záujmom a zámerom, o ktorých sa zmieňovali tak pred blízkou rodinou, ako aj pred susedmi, previesť vlastnícke právo na žalovanú v 1. rade a jej manželku darovaním. Rovnako úmyslom a vôľou žalovaných nebolo nadobudnutie nehnuteľnosti kúpou, ale ich vôľou bolo nehnuteľnosti nadobudnúť bezodplatne, teda prijať dar od nebohých poručiťov. Písomná kúpna zmluva bola teda simulovaným právnym úkonom, lebo zastierala skutočnú vôľu účastníkov tejto zmluvy, z ktorého dôvodu je táto kúpna zmluva neplatná. Rovnako je však neplatná aj darovacia zmluva vzhľadom na nedostatok jej písomnej formy, a preto následne súd skúmal, či žalovaní nenadobudli vlastnícke právo k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam vydržaním v zmysle ust. § 129 a nasl. Občianskeho zákonníka. Z vykonaného dokazovania uzavrel, že žalovaní podľa vlastného presvedčenia nadobudli vlastnícke právo k uvedeným nehnuteľnostiam podpísaním kúpnej zmluvy dňa 5.8.1999 a

povolením vkladu do katastra nehnuteľností dňa 10.9.1999, pričom počnúc dňom 10.9.1999 mali za to, že predmetný byt im vlastnícky patrí. Takto vydržacia lehota uplynula dňom 10.9.2009 a žalovaní doposiaľ neustále majú predmetnú nehnuteľnosť v držbe. Zástupca žalobcu vyzýval žalovaných na riešenie situácie týkajúcej sa vlastníctva predmetného bytu až výzvou zo dňa 4.11.2010, t.j. po uplynutí 10-ročnej vydržacej lehoty. S odkazom na právny názor vyslovený odvolacím súdom v jeho uznesení č.k. 6Co/157/2013-174 zo dňa 18.11.2013 skúmal, kto bol vlastníkom bytu ku dňu smrti I. U. dňa 6.2.2008, teda či k tomuto dňu boli nehnuteľnosti v bezpodielovom spoluvlastníctve poručiťľa I. U. a vtedy ešte žijúcej U. U. alebo boli v bezpodielovom spoluvlastníctve žalovaných titulom vydržania vlastníckeho práva. Z vykonaného dokazovania uzavrel, že nehnuteľnosť v čase smrti I. U. dňa 6.2.2008 patrila do zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva poručiťľa I. U. a vtedy ešte žijúcej U. U., keďže vydržacia lehota žalovaným k tomuto dňu neuplynula, a preto ku dňu smrti mala patriť do dedičstva po nebohom I. U. a následne po úmrtí U. U. do dedičstva po nebohej U. U.. Vzhľadom na tieto skutočnosti žalobe vyhovel, pričom na zistený skutkový stav aplikoval ust. §§ 80 písm. c/ O.s.p., 628 ods. 1,2 Obč. zák. a 129 až 134 Obč. zák.. Za splnenú považoval aj podmienku naliehavého právneho záujmu žalobcu na podanej určovacej žalobe, keďže žalobca v prípade vyhovenia žalobe bude sa môcť v dedičskom konaní domáhať práv, ktoré mu titulom dedenia patria.

S poukazom na ust. § 151 ods. 3 O.s.p. vyslovil, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozsudku.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podali odvolanie žalovaní a navrhli napadnutý rozsudok zmeniť tak, že súd žalobu zamietne. Uplatnili si aj náhradu trov celého konania. V dôvodoch odvolania uviedli, že nesúhlasia s názorom tradovaným vo viacerých judikátoch ohľadne výkladu a možnosti aplikácie § 41a Obč. zák.. Poukázali na svoje námietky proti záveru uvedenému v uznesení Najvyššieho súdu ČR MCdo 11/2009 (správne uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5MCdo 11/2009 z 19.10.2010 - poznámka odvolacieho súdu) a namietali, že tieto zostali bez odpovede, preto ich opakujú. Pripomenuli, že vyčerpávajúce a presvedčivé odôvodnenie rozsudku v intenciách Európskeho súdu pre ľudské práva aj Ústavného súdu SR sa nezaobíde bez reakcie na argumenty, ktoré sú vecne, jasne uvedené, konkrétne a týkajú sa predmetu sporu. Ust. § 41a Obč. zák. bolo zavedené do zákona novelou z roku 1991, preto pre jeho interpretáciu je nevyhnutné zvažovať jeho účel, históriu jeho vzniku, systematickú súvislosť alebo niektorý z princípov, ktoré ho zaraďujú do celkového významového celku. Nie vždy bolo pri disimilácii motívom ušetriť na poplatkoch. Rodičia mohli napríklad voľiť formu predstieraného predaja starostlivému dieťaťu v snahe voľiť formu vyhnúť sa zápočtu pri kolácii v prípade nehodných, ale nevydediteľných súrodencov. Nie bez významu môže byť zadovážená dôvodová správa. Žiadna z týchto okolností sa v odôvodnení rozsudku neobjavila a nenachádzajú ich ani v rozhodnutiach, z ktorých sa vychádza. Ide teda o rozsudky nedostatočne odôvodnené. Záver, že považovať za platnú možno disimulovanú zmluvu iba v prípade, ak v jej vyhotovení bude označená v súlade so zámerom kontrahentov, dokonale vyvracia ratio legis. Nie je podľa ich názoru ničím iným, ako obyčajným tvrdením. Je neprijateľné, aby v situácii, keď im zákonodarca dovoľí za stanovených podmienok niečo zastierať, nemôže ich súd svojim výkladom normy nútiť, aby „to niečo“ prezradili. Za takého stavu by táto právna norma nebola aplikovateľná. Ust. § 157 O.s.p. vyžaduje presvedčivé dôvody rozsudku, a preto púhy poukaz na judikatúru nestačí. Podmienky, za ktorých možno disimulovanú zmluvu považovať za platnú, sú neopodstatnene rozšírené o takú, ktorá jediná môže - vlastne musí - byť v zmluve predstieraná. Za týchto okolností tvrdiť, že pravdivo, nepredstierane uviesť skutočný spôsob prevodu nehnuteľnosti si vyžaduje povinná písomná forma úkonu, je v zjavnom rozpore s materiálным cieľom § 41a Obč. zák.. Za rovnako neprijateľný považujú aj aktuálny dôvod vyhovenia žalobe, ktorý sa opiera o judikát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 154/2010. Pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Ak doba 10 rokov držby nerušene uplynula, má to za následok nadobudnutie vlastníctva. Vyniesť za tejto situácie rozsudok, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva, je v rozpor s kogentnou normou § 157 O.s.p. Vlastníctvo žalovaných teda nemôže byť sporné.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol potvrdiť rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny a uplatnil si náhradu trov konania.

Vyššie uvedené vyjadrenie bolo doručené právnomu zástupcovi žalovaných JUDr. Tiborovi Šafárikovi dňa 10.7.2015.

Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalovaných ako podané včas oprávnenými osobami proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods.2 O.s.p. v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods.1, 3 O.s.p. a z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu (§ 205 ods.2 písm.f/ O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Rozsudok je vo výroku vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 219 ods.1 O.s.p. potvrdil.

Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 8. septembra 2015 o 12.30 hod v pojednávacej miestnosti č.dv. 202/II.posch., pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 31.8.2015 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 156 ods.1, 3 O.s.p.

Žalovaní podľa obsahu odvolania namietajú odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods.2 písm.f/ O.s.p., t.j. rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

Odvolací súd dospel k záveru, že tento odvolací dôvod nie je naplnený.

Rozhodnutiu súdu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplynuli a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 133 až § 135 O.s.p., alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok nie je ani nepreskúmateľný a nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 132 O.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, riadiac sa pritom právnym názorom vysloveným v rozhodnutiach Krajského súdu v Košiciach č.k. 6 Co 188/2012-126 zo dňa 15.10.2012 a 6 Co 157/2013-174 zo dňa 18.11.2013, pričom nebola zistená žiadna vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto odvolací súd rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Správne, podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Z odôvodnenia rozsudku jednoznačne vyplýva úvaha súdu, na základe ktorej dospel k záveru o neplatnosti kúpnej zmluvy, uzavretej medzi porúčiteľmi a žalovanými, ako aj o neplatnosti dissimulovaného právneho úkonu - darovacej zmluvy medzi tými istými účastníkmi a taktiež úvaha, na základe ktorej dospel k záveru, že žalovaní ku dňu smrti porúčiteľa I. U., t.j. ku dňu 6.2.2008 neboli vlastníkami predmetných nehnuteľností, a to aj s poukazom na skutkové zistenia, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania a s poukazom na príslušné zákonné ustanovenia, podľa ktorých vec právne posudzoval.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so správnymi skutkovými zisteniami a právnym záverom súdu prvého stupňa, v zmysle ktorého neplatná je kúpna zmluva uzavretá medzi porúčiteľmi a žalovanými z dôvodu, že išlo o simulovaný právny úkon, neplatný je aj dissimulovaný právny úkon - darovacia zmluva z dôvodu nedostatku jej písomnej formy a nehnuteľnosti patrili ku dňu 6.2.2008 do zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva porúčiteľa Františka Mala a vtedy ešte žijúcej U. U. a následne po jej smrti (dňa 14.1.2011) do dedičstva po I. U. a U. U. z dôvodu, že žalovaní ku dňu 6.2.2008 nespĺnili podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním k týmto nehnuteľnostiam, keďže k tomuto dňu im ešte neuplynula 10-ročná vydržacia doba.

Tieto závery súdu prvého stupňa korešpondujú s dlhodobou ustálenou súdnou praxou, pokiaľ ide o posudzovanie (ne)platnosti dissimulovaných právnych úkonov, ako aj pokiaľ ide o posúdenie, či porúčiteľ bol v čase smrti vlastníkom tejto veci.

Z tejto dlhodobou ustálenou súdnej praxe vychádzal aj odvolací súd vo svojich rozhodnutiach (uzneseniach) v tejto prejednávanej veci č.k. 6Co/188/2012-126 zo dňa 15.10.2012 a 6Co/157/2013-174 z 18.novembra 2013, v ktorých vyslovil právny názor v oboch pre rozhodnutie veci rozhodujúcich otázkach, týmto vysloveným právnym názorom bol súd prvého stupňa viazaný a v konečnom rozhodnutí sa ním aj dôsledne riadil.

Skutočnosť, že právny zástupca žalovaných nesúhlasí s názorom uvedeným vo viacerých judikátoch Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako aj Českej republiky, ako na nich odvolací súd poukazoval vo vyššie uvedených zrušujúcich uzneseniach, nezakladá povinnosť súdu polemizovať s týmto jeho názorom a vyvracať jeho argumenty, pre ktoré s týmto názorom nesúhlasí. Nedôvodná je v tomto smere preto odvolacia námietka žalovaných o nedostatočnom odôvodnení rozsudku.

Odvolací súd vo vyššie uvedených zrušujúcich uzneseniach pri vyslovení svojho právneho názoru nielen citoval rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Českej republiky, z ktorých vychádzal, ale tieto aj aplikoval na prejednávaný prípad, a preto námietka právneho zástupcu žalovaných, že nestačí iba púhy odkaz na danú judikatúru, je nenáležitá.

Rovnako súd prvého stupňa pri vyslovení svojho právneho názoru dôsledne vychádzal zo zisteného skutkového stavu a svoje úvahy pri aplikácii zodpovedajúcich právnych noriem na zistený skutkový stav podrobne uviedol tak, že tieto úvahy sú jednoznačné a presvedčivé.

V prejednávanej veci neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali odklon súdu prvého stupňa ako aj odvolacieho súdu od doterajšej ustálenou súdnej praxe a ani sám právny zástupca žalovaných na podporu svojho nesúhlasu s doterajšou súdnou praxou neuvádza iné, odlišné rozhodnutia, či už Najvyššieho súdu Slovenskej republiky alebo Českej republiky, prípadne ústavných súdov, ktoré by podporovali ním prezentovaný názor počas konania na súde prvého stupňa ako aj v odvolaní.

Vychádzajúc z odvolacích námietok žalovaných odvolací súd uvádza nasledovné:

Súdna prax je jednotná v závere, že pokiaľ účastníci uzavreli simulovanú písomnú kúpnu zmluvu ohľadne nehnuteľnosti, ktorou chceli zastrieť darovanie tejto nehnuteľnosti, nie je dissimulovaná darovacia zmluva platná, pokiaľ nebola uzavretá písomne a z jej znenia nie je zrejmé, že išlo o darovanie. Podstatné náležitosti darovacej zmluvy je totiž treba vyžadovať bez ohľadu na skutočnosť, či ide alebo nejde o zastretý právny úkon (viď rozsudky NS SR sp.zn. 1Cdo 9/2002 z 22.8.2002, 5 MCdo 11/2009 z 19.10.2010, ako aj rozsudky NS ČR sp.zn. 22 Cdo 102/1999, 22 Cdo 101/2001 zo 4.9.2002, 22 Cdo 1869/2003 z 31.3.2004 a ďalšie).

Podľa ust. § 46 ods. 1 Obč. zákonníka zmluvy o prevodoch nehnuteľností musia mať písomnú formu. Ak nebol právny úkon urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný (§ 40 ods. 1 Obč. zákonníka).

Ak neplatný právny úkon má náležitosti iného právneho úkonu, ktorý je platný, možno sa naň odvolať, ak je z okolností zrejmé, že vyjadruje vôľu konajúcej osoby (§ 41a ods.1 Obč.zák.).

Zmluva je uzavretá, len čo sa účastníci zhodnú na jej obsahu. Požiadavka písomnej formy zmluvy je splnená, pokiaľ sú v písomnom prejave vôle účastníkov vyjadrené podstatné zložky ich prejavu vôle. Podstatné náležitosti, tvoriace obsah zmluvy o prevode nehnuteľností, musia byť preto vyjadrené v písomnej forme.

Ak uzavierajú účastníci darovaciu zmluvu ohľadne nehnuteľnosti, musí byť skutočnosť, že ide o darovanie, vyjadrená v písomnej forme. Inak darovacia zmluva platne nevznikne.

V prejednávanej veci z obsahu písomnej zmluvy zo dňa 5.8.1999, uzavretej medzi nebohými porúčiteľmi a žalovanými nevyplýva, že by úmyslom jej účastníkov bol bezodplatný prevod nehnuteľností, t.j. uzavretie darovacej zmluvy. Z článku II. a VII. bod 2 totiž vyplýva záväzok kupujúcich dohodnutú kúpnu cenu vo výške 600.000,- Sk predávajúcim zaplatiť na určený účet označený ako účet predávajúceho.

Aj keď teda skutočnou vôľou účastníkov tejto zmluvy bolo uzavretie darovacej zmluvy, ako táto skutočnosť nepochybne vyplynula z doposiaľ vykonaného dokazovania, takúto (darovaciu) zmluvu v súlade s ich skutočnou vôľou v písomnej forme neuzavreli.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvého stupňa dospel k správne záveru, že zastretý právny úkon (darovacia zmluva) je neplatný, keďže darovacia zmluva o prevode nehnuteľnosti vyžaduje písomnú formu a v prejednávanej veci táto nebola dodržaná, pretože zo znenia zmluvy uzavretej medzi účastníkmi nie je zrejmé, že išlo o darovanie vzhľadom na dohodnutú kúpnu cenu ako odplatu za predaj nehnuteľnosti.

Vyššie uvedený záver súdu o neplatnosti darovacej zmluvy teda nevychádza zo záveru, že zmluva uzavretá medzi účastníkmi mala byť označená ako darovacia, ako to prezentuje právny zástupca žalovaných v odvolaní. Podstatným nie je označenie zmluvy, ale podstatnými sú náležitosti tejto zmluvy a v prípade darovania ide o bezodplatný právny úkon, ktorá náležitosť v prejednávanej veci splnená nebola, preto nemožno dospieť k záveru o dodržaní písomnej formy darovacej zmluvy. V písomnej forme bola uzavretá jednoznačne iba kúpna zmluva, ktorá však pre nedostatok vážnosti vôle je neplatná v zmysle ust. § 37 Obč.zák.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov, ako aj z dôvodov uvedených v odôvodnení rozsudku súdu prvého stupňa je správny záver súdu prvého stupňa o neplatnosti tak kúpnej zmluvy uzavretej medzi porúčiteľmi a žalovanými, ako aj darovacej zmluvy medzi tými istými účastníkmi zo dňa 5.8.1999.

Žaloba o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, je žalobou určovacou v zmysle ust. § 80 písm. c/ O.s.p. a súd prvého stupňa správne uzavrel, že žalobca tento naliehavý právny záujem preukázal, pretože v prípade vyhovenia žalobe bude sa môcť domáhať v dedičskom konaní práv, ktoré mu patria titulom dedenia.

V konaní o žalobe, ktorou sa dedič domáha určenia, že určitá vec patrí do dedičstva po porúčiteľovi, ide o posúdenie, či porúčiteľ bol v čase smrti vlastníkom tejto veci. Navrhované určenie sa tu vzťahuje k

okamihu smrti poručiteľa a okolnosti, ktoré nastali po tomto okamihu, nemôžu mať vplyv na rozhodnutie súdu (viď napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3 Cdo 154/2010).

Vyššie uvedené rozhodnutie najvyššieho súdu rieši skutkovo a právne obdobnú vec, o akú ide aj v prejednávanej veci, preto nebol dôvod odchyliť sa pri rozhodovaní v prejednávanej veci od právneho názoru vysloveného vo vyššie uvedenom rozhodnutí. Treba tiež pripomenúť, že iné (odlišné) rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o tejto otázke nie je odvolaciu súdu známe a takéto rozhodnutie neuvádzajú ani žalovaní, resp. ich právny zástupca v odvolaní.

Vyššie uvedené rozhodnutie jednoznačne určuje, ku ktorému okamihu má súd rozhodujúci o žalobe dediča, že vec patrí do dedičstva, posudzovať splnenie podmienok pre vyhovie tejto žalobe. Týmto okamihom je okamih smrti poručiteľa. Povinnosťou súdu je teda skúmať, či poručiteľ bol vlastníkom veci ku dňu svojej smrti a okolnosti, ktoré nastali po tomto okamihu, sú pre rozhodnutie o tejto žalobe právne bezvýznamné. Súd teda nemôže prihliadať na okolnosti, ktoré nastali po smrti poručiteľa a ktoré tu teda sú v čase vyhlásenia rozsudku, ako sa toho domáhajú žalovaní v odvolaní.

Pokiaľ ide o okolnosti, ktoré nastali po smrti poručiteľa, ohľadne týchto sa vyjadril najvyšší súd vo vyššie citovanom rozhodnutí v tom smere, že síce nemajú vplyv na rozhodnutie súdu, avšak na druhej strane dodal, že ak súd vyhovel žalobe o určenie, že vec patrí do dedičstva a vec je následne prejednaná v konaní o dedičstve ako majetok poručiteľa, nepotvrzuje rozhodnutie o dedičstve, že dedič je v súčasnosti vlastníkom veci. Po smrti poručiteľa môžu vo všeobecnosti nastať právne skutočnosti, s ktorými právny poriadok spája vznik vlastníctva niekoho iného (napr. vydržaním); v konaní, v ktorom sa zisťuje, či určitá vec bola v čase smrti poručiteľa v jeho vlastníctve, sú však takéto (neskoršie) skutočnosti právne bezvýznamné (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/154/2010).

V prejednávanej veci poručiteľ František Malo zomrel dňa 6.2.2008, a preto pre posúdenie opodstatnenosti žaloby boli relevantné tie skutkové okolnosti, ktoré tu boli k tomuto dňu. Z vykonaného dokazovania nepochybne vyplynul záver, že žalovaní k tomuto dňu nestali sa vlastníkmí nehnuteľnosti titulom vydržania, pretože k tomuto dňu neuplynula 10 ročná vydržacia doba a pokiaľ táto uplynula po smrti poručiteľa Františka Mala (dňa 10.9.2009), túto okolnosť nie je možné zohľadniť pri rozhodovaní o žalobe o určenie, že vec patrí do dedičstva.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že ku dňu 6.2.2008 patrili nehnuteľnosti do zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva I. U. a vtedy ešte žijúcej U. U. a po jej smrti nepochybne patria do dedičstva po týchto poručiťoch, ako o tom správne rozhodol súd prvého stupňa.

Vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že súd rozhodnutie nezaložil na závere, ktorý prezentuje právny zástupca žalovaných v odvolaní, a to že momentom smrti poručiteľa malo dôjsť k strate dobromyseľnosti žalovaných. Takýto záver z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva a posudzovanie tejto otázky nebolo ani právne významné. Podstatnou v prejednávanej veci je tá skutočnosť, že súd bol povinný posudzovať existenciu vlastníckeho práva poručiteľa, resp. žalovaných ku dňu smrti I. U., t.j. X.X.XXXX a nemohol sa zaoberať okolnosťami, ktoré nastali následne.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov sú odvolacie námietky žalovaných nedôvodné a nemajú vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny v zmysle ust. § 219 ods.1 O.s.p. potvrdil.

O trovách tohto odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa (§ 224 ods.4 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach jednohlasne (§ 3 ods.9 zák. č.757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.